

ŠALCERNIS

Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija

Nr. 105 2018 m. Balandis

Jei norite pamatyti Lietuvą, lipkite į piliakalnius

Pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, 2017 m. buvo paskelbti piliakalnių metais. Tai dar viena proga atkreipti žmonių dėmesį į šiuos gamtos ir žmogaus sukurtus įspūdingus praeities ženklus, kurių Lietuvoje yra virš 900. Lietuvos piliakalnių, kaip stiprių medinių pilių vietų, aukso amžius buvo ankstyvosios Lietuvos valstybės laikai (XIII–XV a. pradžia), kai buvo sukurta savita medinės gynybinės statybos technologija. Pirmuosius kryžiuočių ordino smūgius patyrė Nemuno žemupio pilys, o kai ta gynybos linija buvo sunaikinta, ordinas XIV a. antroje pusėje ima puldinėti Nemuno vidurupio pilis: Darsūniškį, Merkinę, Alytų, Birštoną ir Punią. Anot Jono Basanavičiaus, „Pilių kalnai, arba piliakalniai, dar ir iki šiai dienai vejomis apsipuošę niūkso tarytum nebyliai ir liūdni liudytojai seniai pragaišusios garbės kareiviško mūsų triūso ir kruvinių su kryžiokais karionių...“

Dzūkijos nacionalinio parko teritorijoje stūkso tik du piliakalniai – Liškiavos ir Merkinės. Abu prie Nemuno, nuo abiejų atsiveria įspūdingos Dzūkijos panoramos, viena už kitą gražesnės. Kopdami į šiuos

piliakalnius, gal ir nepagalvojame, kad jie taip pat yra atskiros dalys nuo Gardino iki Jurbarko nusidriekusios gynybinės sistemos, ne mažiau įspūdingos kaip Europoje gerai žinomos 136 km ilgio Manerheimo ar 400 km ilgio Mažino gynybinės linijos, įrengtos XX a. pradžioje.

Lankytinų vietų žemėlapis www.pamatyklietuvoje.lt kūrėjai ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba organizavo gražiausio piliakalnio rinkimus ir daugiau kaip 1000 žmonių nuomone trečiąją vietą, praleidęs į priekį tik Kernavės piliakalnių kompleksą ir Šatriją, užėmė Merkinės piliakalnis, jau senai tapęs Dainavos krašto simboliu. Nemuno ir Merkio santakoje į vieną vietą susibėga dangus, vanduo ir žemė, miškai, laukai ir pievos. Čia susitinka akmens amžiaus medžiootojai, viduramžių kariai, Nemuno upeiviai ir žvejai, pokario partizanai ir šiandieniniai keliautojai, kopiantys į piliakalnį, kad pamatytų Lietuvą. Greitu laiku tai padaryti bus dar lengviau ir patogiau, nes jau yra skirtos lėšos Liškiavos ir Merkinės piliakalnių tvarkymo darbams.

Mindaugo LAPELĖS nuotrauka

Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija

Pušys Čepkelių senolės

Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato apy-
pelkio smėlynų ir pelkės salų miškuose seniausiųjų
pušų amžius siekia porą šimtmečių ir jos čia užauga
„dangų remiančiomis” pušimis. O pačioje pelkėje
augančios pušaitės ir pasiekusios šimto metų amžių
išlieka nedidelės. Čia jų šaknys dažnai būna apsem-
tos vandens ir jų augimo sąlygos labai nepalankios –
aukštapelkės durpėse trūksta ir maistinių medžiagų
ir deguonies šaknims. Pelkinių pušaičių šaknys
dažniausiai taip ir nepasiekia smėlio, esančio žemi-
au durpių klodo (vietomis siekiančio iki 6 m storio).
Visgi ir tokios Čepkelių raisto pušaitės auga virš pu-
santro šimto metų. Tyrinėjant medžių amžių Čepke-
lių raiste 2016 metais, seniausia šioje aukštapelkėje
aptikta pušis buvo 167 metų amžiaus. Tačiau per
tokį laiką raisto pušys dažniausiai teužauga iki 8–10
metrų aukščio arba dar žymiai mažesnės.

Visgi norėtusi labiau paminėti ne pušų dydį
(didžiausių pušų Lietuvoje reikėtų ieškoti ne Čepke-
liuose ir netgi ne Dzūkijos smėlynuose), o jų amžių.
Čepkelių raisto ir miškų nuošalumas, sudėtingas pa-
siekiamumas, o vėliau ir rezervato įsteigimas 1975
metais nulėmė, kad čia išliko neiškirsti seni miškai
ir pelkėje, ir apyvelkyje, ir raisto salose.

Trečių šimtmetį Čepkelių miške auganti pušis.
Gintauro KIBIRKŠČIO nuotrauka

Šimtametės Čepkelių pelkės pušys.
Gintauro KIBIRKŠČIO nuotrauka

Pagal 2002 metais atlikto Čepkelių valstybinio
gamtinio rezervato miškotvarkos projekto duomenis
seniausio Čepkelių rezervato medyno amžius šiais
2018 metais siekia 235 metus. Šis medynas yra Čep-
kelių rezervato 59 miško kvartale, 21 sklype. Rezer-
vate jokie miško kirtimai nevykdomi ir kai kurie
seniausi medžiai šiame sklype dabartiniu metu jau
nudžiūvę. Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių
valstybinio gamtinio rezervato darbuotojai, siekda-
mi iš naujo patikslinti dabartiniu metu (2018 metais)
šiame sklype žaliuojančių medžių amžių, atliko jų
amžiaus matavimus. Didžiausias nustatytas pušies
amžius čia siekė 229 metus (šio medžio aukštis –
30,5 metrų, kamieno skersmuo 1,3 m aukštyje – 58
cm, apimtis – 188 cm).

Netoli nuo minėto sklypo kitame sename medyne,
kuris pagal 2002 metų miškotvarkos duomenis šiais
2018 metais yra 195 metų amžiaus (60 kvartale, 38
sklype), pušys užauga jau gerokai mažesnės – jos
auga pelkėtoje durpingoje vietoje, bet visgi durpių
klodas čia nestoras ir pušų šaknys pasiekia žemiau
po durpėmis esantį smėlį. Pamatavus čia augančių
pušų amžių, seniausia aptikta pušis buvo 191 metų
amžiaus (medžio aukštis tesiekė 21 metrą, kamie-
no skersmuo 1,3 m aukštyje – 36 cm, apimtis –
115 cm). Šios užpelkėjusios vietovės pušys jau ir
neužaugo tokio dydžio kaip sausųjų smėlynų pušys,
bet jos daug didesnės už pelkyne vien tik durpėse
augančias ir skurstančias pušis.

Šitų dviejų anksčiau minėtų medynų pušys yra
vienos iš seniausiųjų Čepkelių rezervate. Visgi
nėra svarbu rezervate ieškoti pačio seniausio, pačio
didžiausio ar pačio gražiausio medžio. Svarbi čia

yra visa natūrali gamta, kurioje šimtmečiai slenka pagal gamtos kalendorių. Tikimės tokią gamtą palikti ir ateinančiųjų šimtmečių kartoms.

Gintautas KIBIRKŠTIS

Seni, brandūs miškai yra pati didžiausia kiekvienos saugomos teritorijos vertybė. Tačiau net ir Čepkelių rezervate, kuris gyvuoja jau 43 metus,

brandūs, senesni kaip 115 metų pušynai užima tik 814 ha, kas sudaro tik 9,69% rezervato miškų. Visiems kitiems rezervato miškams dar teks užaugti ir subręsti, nes vidutinis rezervato medynų amžius yra tik 68 metai. Na, o Nacionaliniame parke sengirės gali susiformuoti tik parko rezervatuose, užimančiuose 1950,8 ha arba 4 % visų miškų ploto, kur brandūs medynai dabar sudaro tik 558,5 ha.

Laimai Gegužytei - Saviščevienei – 50

Kiekvieną žmogų, sulaukusį gražaus jubiliejaus, skuba sveikinti artimieji, bendradarbiai, kaimynai ir toliau gyvenantys bičiuliai bei draugai. Jubilias skuba tiesti stalus, o už skobnių sėdę svečiai čilba pačius gražiausius, ašaras spaudžiančius žodžius ir palinkėjimus. Tačiau būna, kad jubiliatas aplenkia sveikintojus ir skuba paruošti jiems dovaną. 2017 m. rugpjūčio 11 d. „Šalčinio galerijoje“ Laima Saviščevienė savo jubiliejaus proga svečiams dovanuoja parodą „Dangaus sodai“. Kaip sakė jubiliatė: „Čia eksponuojami pastarųjų penkerių metų darbai, o kelias į jubiliejinę parodą prasidėjo prieš 27 metus, kai surišau pirmąjį sodą, kuris lydi ir saugo mano šeimą visą gyvenimą.“

Ilgametę Parko direkcijos darbuotoją, aktyvią Merkinės bendruomenės narę, žinomą meno kūrėją

ir mokytoją Laimą Saviščevienę sveikino Parko direktorius Eimutis Gudelevičius, Merkinės seniūnas Gintautas Tebėra, Merkinės bendruomenės pirmininkas Arūnas Glavickas, Merkinės V. Krėvės gimnazijos direktorė Regina Sakalauskienė, Lietuvos Respublikos Seimo narys Juozas Baublys, svečiai iš Alytaus, Kauno, Kėdainių, Liškiavos, Zervynų ir kitų Lietuvos miestų, miestelių. Parodos atidarymą papuošė Varėnos kultūros centro mišraus kvarteto atliekamos dainos, skambios ir prasmingos aktorės Olitos Dautartaitės skaitomos eilės ir žodžiai

„Šalčinio“ redkolegija prisideda prie sveikinimų jubiliatei linkėdama jai daug ir gražių kūrybinių metų.

Nuotrauka atminčiai. Laima Saviščevienė su svečiais po jubiliejinės parodos atidarymo „Šalčinio“ galerijoje. Brolių ČERNIAUSKŲ nuotrauka, 2017 m.

Subatėlės vakarėly

*Subatėlės vakarėly, aš pas savo motinėlj,
Po sodų vaikščiojau, uogelas rankiojau...*

Jau eilia metų šituoį giesmi prasdeda respublikinis folkloro festivalis „Subatėlės vakarėly...“, 2017 m. Kap ir kožnais metais in festivalį suvažuoja sveteliai iš visos Lietuvos. Mažosios Lietuvos kraštų atstovavo folkloro ansamblis „Kuršių ainiai“ (vad. Jolita ir Alvydas Vozgirdai) iš Klaipėdos, aukštaitijai atstovavo liaudiškos muzikos kapela „Radvija“ (vad. Jūratė Stakviliavičienė) iš Radviliškio, iš sostinės atvažiavo folkloro ansamblis „Vilnelė“ (vad. Laima Purlienė) ir instrumentinio folkloro grupė „Vydraga“ (vad. Algirdas Klova), didiausias pulkas buvo dzūkelių – folkloro asamblis „Žvangucis“ (vad. Giedrius Griškevičius) iš Alytaus, „Verbena“ (vad. Daiva Kielienė) iš Matuizų, Varėnos raj. ir viciniai – Marcinkonių kaimo etnografinis ansamblis (vad. Rimutė Avižinienė).

Penktadienio vakaras. Darželių kaime vėl sujudzimas, rangiamės vakaruškai katron turi suvažuoc ar suaic daugelis festivalio dalyvių ir svečių, katriem nesvecima dzūkiška giesmė, tancus ar ratelis. Rangės vakaruškai – festivalio pradziai visi, kas uslanus statė, kas ugnį kūrė, kas nušienautų žoly grėbstė. Vakaruškai – svecų sucikimui, ruošės ir gaspadinės.

*Koncertas prie ežero.
Virginijaus PUGAČIAUSKIENĖS nuotrauka, 2017 m.*

Stalalius baltom skotercim klojo, kluonų ūžuolo šakelėm kaišė, pečius kūrė, visokius gardumynus gatavino. Kap be sūrio, grikinės babkos, gardziausių pyragų, giros kupelio.

Festivalį pradėjo dzūkeliai iš Alytaus. Visus sveikino Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direktorius Eimutis Gudelevičius. Graino, dainavo, ratelius sukė visa Lietuva.

Kitų dzienuų kėlėmės anksi. Ba rakė ūžuolo lapų vainikai pync, o tuoj darbu užsijėmė svecai iš Klaipėdos – pynė vainikų Darželiuose, vilniškiai ir radviliškiečiai – Marcinkonyse. Vienu vainiku parėdėm

Marcinkonių etnografinis ansamblis. Virginijaus PUGAČIAUSKIENĖS nuotrauka, 2017 m.

kluono duris, o kitu scenų palei ažarų.

Jau po piet važavom koncertuoc pas šilinius dzūkelius. Vidurin šilų, ant gražuolio Lyno ažaro kranto, stovi senas Lynežerio kaimas. Visus daininykus ir muzikantus iš Vilniaus ir Klaipėdos pasciko, baltom skepstukė pasrėdy, Lynežerio kaimo daininykės vadovaujamos seniūnaitės Onos Mortūnienės. Savo kiemų koncertui užlaido mokytojas Antanas Akulavičius.

Kici važavo in Margionių kluonų. Kur dar ir dabar vaidina garsusis Margionių klotimo teatras. Ty savo gražiausias programas rodė vilniškiai ir aukštaičiai. Jiem nepasdavė dzūkų mergelės iš Matuizų, Varėnos r.

Vakari visi sulėkėm in Marcinkonis. Palei Kascinių ažarų vyko baigiamasis festivalio koncertas. Dar prieš koncertų veikė turgelis, katran galima buvo nuspirke nuok saldaus ir gardaus iki gražaus ir raikalyngo. Vienu žodziu, buvo visko: medaus, duonelės, žolalių arbotai, puodų, puodelių, kašikų ir visako.

Pagrindiniam koncerte dalyvavo visi folkloro ansambliai ir kapelos, katros suvažavo in festivalį. Koncertų pradėjo ir užbaigė „Aukso paukštės“ laureatas, garsusis Marcinkonių kaimo etnografinis ansamblis. Toli girdėjos giedama daina – „Devyni metai kap viena dziena...“

Sekmadienis buvo spakainesnis. Po Šv. Mišių

Lynežerio kaimo daininkės. Virginijaus PUGAČIAUSKIENĖS nuotrauka, 2017 m.

skubinomės in senąjį Mustekos sodžų. Kaimo bendruomenės pirmininko Stanislovo Malūnavičiaus kiemi vyko paskucinis dvyliktojo respublikinio folkloro festivalio „Subatėlės vakarėly“ koncertas, kuriame dalyvavo „Kuršių ainiai“ iš Klaipėdos ir „Radvija“ iš Radviliškio. Visus trijų dzienų koncertus vedė Lina Černiauskiene ir aš, Jonas Bajoriūnas. Kap dzūkai sako: „Jei cik žmogau necingėsi, visų sviety paragėsi.“ Iki susragėjimo kitais metais.

Jonas BAJORIŪNAS

Šoka „Kuršių ainiai“. Virginijaus PUGAČIAUSKIENĖS nuotrauka, 2017 m.

Ar karštai rūkyta vištiena – iš Vištyčio?

Legenda sako, kad dangumi lekiančio ežero vardas buvo laiku atspėtas – taip ir nusileido žemėn Vištyčio ežeras tarsi cypsintis viščiukas, ir dabar čia, Suvalkų moreninėse aukštumose, įsikūrė Vištyčio regioninis parkas. O kokia kaimynystė sieja šį Sūdumos kraštą su Dzūkija, su mūsų Parku? Juk ir Veisiejų, ir Metelių regioniniai parkai mums daug arčiau. Ogi vieną ankstyvą rytą mano kiemsargis Gauronas atnešė dantyse suspaudęs didoką plastikinį paketą, prigrūstą nuorūkų. Ir pažėrė tas nuorūkas į žolyną – pasidalino su šeimininku atradimo džiaugsmu. O ant paketo štai kas parašyta: VIŠTYČIO KARŠTAI RŪKYTI GAMINIAI.

Gal ir negaliu labai supykti – kiemsargiui šuneliui reikėtų ir naktį prie būdos tūnoti, o ne pamiškiais bėgioti. Vis dėlto gyvenant Dzūkijos nacionalinio parko pakrašty man tenka būti ne tiktai pamokslininku misionieriumi, bet ir žuvų bei tylos saugotoju, ir pėdsekiu, o šuva juk irgi šį tą suseka. Be to, gerai prisimenu, kad vienkiemiuose ir viensėdžiuose šunys vėl vakarą būdavo paleidžiami, o rytą vėl priišami. Niekam nieko blogo neatsitinka, jei teisingai išauklėtas kiemsargis naktį pabėgioja. Jis tikrai yra laimingesnis už tą savo gentainį, kuris visą gyvenimą blaškosi erdviame narve. Tiesa, mūsų kaime buvo toks vienas darbštus Cicyla, kuris per naktį į savo kiemą prinešdavo svetimų kauptukų, šluotų ir vaikiškų žaislų. Tai ką darysim, šuneli Gauronai, a? Geras kauptukas būtų geriau už tas apčiulptas cigaretes. Parodyk savo snukį, ar giliai rauseisi? Snukis švarus, Gauronas džiaugiasi. Man džiugesio mažai,

gal vasarą iš to apžėlėto nikotino galima būtų padaryti vaistų lapgraužiams, lapsukiams ir amarams, o dabar turiu stropiai surinkti tą lobį (bus ne mažiau kaip du šimtai nuorūkų) ir mesti į šiukšlių dėžę.

O kas čia žaliuoja, prikibęs prie plastikinės vištienos pakuotės? Ogi žalia samanėlė. Kieme niekur nėra samanų, tai man pamažu ir aiškėja, kaip čia viskas atsitiko. Vakar „Dzūkijos medienos“ vilkikai baigė darbą ir išsikraustė su visa baisia technika. Ir vagonėlį, kuris net *soliarkine* krosnele aprūpintas, išsivežė. Šiukšlių lyg ir nepaliko, kelis kartus perspėjau, kad mūsų Parko teritorijoje svetimų šiukšlių nereikia, viską būtina išsivežti. Jie žadėjo taip ir padaryti, bet štai dabar aišku, kad kai ką vis dėlto buvo paslėpę po samanomis. Silpnai savo įkalčius slepia medkirčiai ir kitokie „Dzūkijos medienos“ subrangovai – jei ne šuva, tai šernas būtų tuos vištienos likučius užuodęs. Gal tikrai tą rūkytą vištą jie buvo atsivežę iš Vištyčio, juk dabar viskas sujaukta ir sumaišyta, neseniai didelę biržę netoli Krūčiaus kirto vyrai, labai smagiai žemaičiuodami, sakėsi esą net iš Mažeikių. Matyt, tokį lakstymą ir tokią logistiką reikia vadinti moksliniu darbo organizavimu. Ir jeigu tu čia tiktai miško tylą saugai, tai nieko ir nesuprasi...

Čia dar, žinoma, ne viskas. Aušrinės kaimo pakrašty, prie Bitinų keliuko, kur ir prasideda mūsų Nacionalinis parkas, tebėra sukrauta malkų, popiermedžių ir rąstų rietuvės, visa tai irgi kažkur išveš, gal net į *Mėmelį*, ir baisiai triukšmaudami dirbs naktį. Tai jau seniai žinoma – jie dirba naktimis. „Čip-sus“ iš šakų, pusrąsčių ir išrautų pušelių irgi mala

naktimis. Girdėti labai toli, ypač vasarą, ypač tada, kai medienos malūnų pragarišką traškesį sustiprina ežero vanduo. Tai ką daryti? Gal išvažiuoti į Šveicariją? Akademikas Jonas Grigas, dzūkas iš Kabelių, knygoje „Pažinimo keliais“ štai ką rašo: „Šveicarijos pasididžiavimas – Nacionalinis parkas, kuriame draudžiama ne tik bet kokia veikla, bet net ir garsiai kalbėti, kad netrikdytum gamtos ir gyvūnijos ramybės.“

Henrikas GUDAVIČIUS

Kiemsargio rytas. Brolių ČERNIAUSKŲ nuotrauka, 2017 m.

Halysites ir belemnoidea

„Velnio pirštą“ daug kas yra matęs, lotyniškai jis vadinamas belemnoidea, vieną tokių saugo mūsų miško žvalgas Vaidotas Vyšniauskas. Tai akmuo, kurį galima skusti, o milteliai naudojami medicinoje. Pasirodo jog tai prieš du, tris šimtus milijonų metų išnykusių vandens gyvūnų – Belemnitų fosilijos. Kita geologinė įdomybė, tai Arklių pievoje prie Ūlos upės surastas suakmenėjęs „korys“. Štai ką apie šį radinį mums parašė geologas, prof. Dr. Gediminas Motuza: „Labai gražus radinys. Tai – koralas, tiksliau, grandininis koralas, lotyniškai Halysites. Gyveno siluro periode prieš 420 – 430 milijonus metų, o pas mus jį ledynas atvilko prieš 20 tūkst. metų greičiausiai iš vidurinės Estijos.“

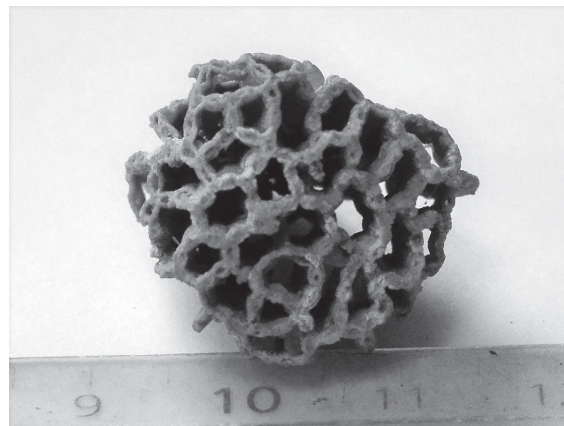
Ką senoliai porina

Ūlon prausė avis

Pasakoja **Damė MARCEVIČIENĖ – TAMULEVIČIŪTĖ** (gim. 1922 m. Zervynų k., gyveno Marcinkonių k.)

Man jau aštuoniasdešimc aštunci, aš atajau – svirnas buvo, ca tėvų tėvai statė, gražus. Nu tai ca buvo šitas ir pas Averkų, ale jį pardavė Averka, ana tas, ką pas bažnyčių, jau jų nėra, išmirė Juoza Averka, tai jo tėvų buvo. Acimenat Juozų Averkų, ansambliuosa visur ajo, Vylniun jis gyveno, tai jo tėvų ty sodyba, dar (dabar) gyvena, ka(p) vadzina Tetiorikas šitas Juoza, ty tan naman tas maistrukas (gyveno).

- O iš kur atajot?
- Iš Zervynų.
- Keliu per „Šventas aglas“ ir atajot...
- Jau kokį šašasdešimc metų, kap šic gyvenu.
- O Zervynose tai gal prie Ūlos gyvenot?
- Nu prie Ūlos mūs, kab Ūla, ca per cylvų perajus pyrmas namas ca žemai, o an kalnėlio po kairei mūs jau sodyba. Tai šiton pusėn an kalno tai ty vadzinasi Jakubuciai, o mes ton pusėn Ūlos.
- Ar jūs šeima buvo dzidelė?
- Mūs buvo dzidelė šeima. Ty buvo visi Tamulevičiai anksčiau. Kad dar ty tuščias kaimas.
- Ganydavot karves ir avis?
- Ir šiton pusėn gydavo, ir ty, tos pusės buvo laukai Stėgalios.
- Vilkų gi turbūt buvo?
- Acimenu gi, ka(p) vienas vilkas buvo jau negeras, jis ty, ka(p) vadzina, pasiutis, nu tai stodan* karvių insimaišė, irgi mergaitį Kašėtose nulėkis tai užpjovė. Prismenu, dar mano pacios tėvelį, šienų grėbė, tai jisai atlėkė, tai

Koralas, kurį 2009 metais Romas Norkūnas su kolegomis rado Arklių pievoje tarp Mančiagirės ir Zervynų. Brolių ČERNIAUSKŲ nuotrauka, 2017 m.

puolės, tai gerai kap turėj, va šitep su grėbliu usimojo, tai jis dancimi už grėblio, tai suvaryta dantes buvo kap cvekais. Tai ty kitas toliau žmogus grėbė, tai už viržamos šatros* (griebė), atlėkė, tai jau ir pravijo, būt sudrasky, žinai, negeras.

- O ožkų ar buvo Zervynose?
- Ne, niekas nelaikė.
- O kokia nauda buvo iš avių?
- Ogi vylna, tai kab anksčiau verpė ir visa, ir milus tuos audė, ir mezgė. Stodas buvo avių.
- Išplauc vylna raikė?
- Tai jo. O kap – ty Ūlon stodų insivaro teva, tokia pertverta buvo, tai vasarų, kap pargena, tai invaro ton, tai insitysia moteros Ūlon, išprausė, per Ūlų permetė kiton pusėn, ir va tep visas išprausia.

Stodas – banda; Viržama šatra – kartis, skirta šienui viržėti.

Užrašė **Romas Norkūnas**, 2009 m.

Šilansų svirnas Miškininkų g. Marcinkonyse. Svirną pastatė marcinkoniškis Averka. Romo NORKŪNO nuotrauka, 2017 m.

Metų naujiena

Turbūt ne vienas aktyvus Dzūkijos Nacionalinio parko naujienų sekėjas pastebėjo, kad 2017 m. pabaigoje buvome lengvai išprotėję, nes visa savo siela palaikėme du, per Europą keliaujančius jaunos žmones – Simoną Vidūnaitę ir Romą Usavičių. Kol mes čia, parke, spaudėme kompiuterių klavišus, rūpinomės lankytojais, skaičiavome augalus bei matavome Čepkeliuose vandens gylį, vis periodiškai patikrindami jų „Facebook'o“ paskyrą ir spausdami tai „Dalintis“, tai „Patinka“, tai „Mylim“, Simona su Romu nepailstamai mynė kilometrą po kilometro tikslo link.

Viskas prasidėjo reikšmingą 2017 m. pavasario dieną, kai Simona, jos žodžiais, nusprendė įsitraukti į avantiūrą, kartu gilyn įklam-pindama Romą. 2100 km pės-tute nuo Anglijos iki Italijos, lygumomis ir kalnais, saulei kaitriai šviečiant ir kalnų gairiam. 10 laipsnių temperatūros, orui pro ausis švilpaujant, nebudami nieko, jie yrėsi kaip sraunia Ūla tikslo link. 120 dienų praleistų kartu, laimėje ir smulkiuose išbandymuose, ne tik sustiprino jų tarpusavio santykius, supažindino su Europos gamta, žmonių gyvenimo būdu iš arti, bet ir padovanojo 21 000 Eurų laimėjimą

Dzūkijos nacionaliniam parkui. Iki paskutinės akimirkos buvo neaišku, ar pavyks išplėsti pergalę, nes ant kulnų sėkmingai lipo ir nuospaudas mindžiojo ne kas kitas, o kaimynai lenkai.

Vienas internetinis lenkų komandos gerbėjas nuoširdžiai piktinosi, kad lietuviai maža, bet susitelkusi tauta. Ir gal tas jo nuoširdumas, gal Dzūkijos laumių kerai, o gal tiesiog paprastas įgimtas gebėjimas susitelkti bėgant paskutinėms ekspedicijos Ene-loope 2100 dienoms padėjo mums visiems kartu su Simona ir Romu priešakyje surinkti taip reikalingą taškų skaičių laimėjimui.

Tai Simonos ir Romo, tai visų mūsų, palaikiusių juos, pergalė.

Inesa KARSTEN

Nuotrauka atminčiai po Simonos Vidūnaitės ir Romo Usavičiaus sutiktuvių Marinkonių lankytojų centre. Jolantos JAKIENĖS nuotrauka 2017 m.

VISAIS metų laikais graži yra dzūkų šilų ir panemunių gamta.

Dzūkijoje dar gyvuoja senoviniai kaimai, senieji amatai ir verslai.

Mūsų darbuotojai Jums padės suprasti svarbiausią

Dainavos krašto savybę – etnokultūra gyva gali būti tikrai tada,

kai senolio poringei pritaria čia pat almantis šaltinis.

Brangusis lankytojau, atvykęs į šį kraštą, gerbk ir tausok jo taurų grožį.

Išsamią informaciją apie Dzūkijos nacionalinį parką ir Čepkelių valstybinį gamtinį rezervatą visi svečiai gali sužinoti lankytojų centruose:

Marcinkonyse: Miškininkų g. 61, Marcinkonys, LT - 65303, Varėnos r.,

tel. 8 310 44466, 8 672 46388 elektroninis paštas: info@dzukijosparkas.lt

Merkinėje: Vilniaus g. 3, Merkinė, LT - 65334, Varėnos r., tel. 8 310 57245, 8 672 46275

Elektroninis paštas: merkine@dzukijosparkas.lt

<https://www.facebook.com/Dzukijos.Nacionalinis.Parkas/>

„Šalčinį“ rasite ir interneto tinklalapyje www.cepkeliai-dzukija.lt

ŠALČINIS

Adresas: Vilniaus g. 3,
Merkinė, LT - 65334, Varėnos r.
Tiražas 1500 egz.

Redkolegija: H. GUDAVIČIUS,
A. ČERNIAUSKAS, M. LAPELĖ,
R. NORKŪNAS
Maketuotojas: V. ČERNIAUSKAS

Spausdino UAB „Albagrafija“
Pulko g. 96, LT - 62133, Alytus
Tel. 8 315 74140
El. p. alba@infoseka.lt

ISSN 2351-6267